

© 2012 р. І.В. Ковбас

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Чернівці

© 2012 р. Т.І. Друцул

Національний університет ДПС України, Ірпінь

ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ В УКРАЇНІ

Статтю присвячено правовому аналізу системи органів публічної адміністрації як складової частини державного апарату в контексті проведення адміністративної реформи в Україні. Авторами розкрито сутність та зміст понять «система» та «система органів публічної адміністрації», а також сновна увага приділена реформуванню системи органів публічної адміністрації.

Ключові слова: адміністративна реформа, система, система органів, публічна адміністрація.

Постановка проблеми. Процес розвитку та становлення молодого Українського держави переконливо свідчить, що одна з актуальних проблем, яка постає на сьогодні – це забезпечення належної охорони прав, свобод і законних інтересів громадян, верховенства права в усіх сферах суспільного життя за допомогою розгалуженої системи органів публічної адміністрації. Успішне виконання цих завдань значно залежить від правильного, науково-обґрунтованого керівництва суспільством, усіма проявами його життєдіяльності шляхом створення ефективної системи органів публічної адміністрації, що відповідає потребам суспільства та держави.

На сьогодні в організації та діяльності державної влади України відбуваються зміни, викликані проведенням триваючої адміністративної реформи, яка втілюється не послідовно і концепція якої зараз потребує певного оновлення. Зокрема, це стосується і питання побудови системи органів публічної адміністрації.

Аналіз сучасного стану теоретичної та практичної розробки питання статусу органів публічної адміністрації як складової частини державного апарату України дає змогу виявити деякі проблемні моменти, які необхідно розглянути і запропонувати шляхи їх розв'язання. Зокрема, йдеться про збереження впливу традиційних підходів і методів у теоретичному аналізі феномену виконавчої влади, існування прогалів і суперечностей у правовому регулюванні питання системи органів публічної адміністрації в Україні.

Ступінь наукової розробки проблеми. Вагомий внесок у дослідження даної проблематики зробили такі вчені-адміністративісти: С.І. Архипов, В.М. Садовський, Н.Р. Нижник, Н.Г.Плахотнюк, О.Ф. Фрицький, В.Б.Авер'янов, В.А. Дерещ, Ю.П. Битяк, О.П. Рябенко та ін.

Мета статті – розкрити поняття та зміст системи органів публічної адміністрації як складової

частини державного апарату України в контексті проведення адміністративної реформи в Україні.

Виклад основного матеріалу. Починаючи від набуття Україною незалежності, в нашій державі тривають пошуки ефективної моделі системи та структури органів державної влади – від трансформації тієї системи, що дісталася державі з радянських часів, до створення нової, побудованої у відповідності до потреб нового демократичного суспільства. Однак навіть майже через два десятки років цих процесів, система органів державної влади в Україні залишається відірваною від народу, неефективною і такою, що не відповідає у достатній мірі його інтересам. При цьому в ході політичних перетворень, що об'єктивно зумовлюють проблеми розподілу владних повноважень, постійно виникають питання щодо віднесення тих чи інших органів державної влади до сфери відповідного підпорядкування, зокрема щодо тієї чи іншої гілки державної влади. У той же час, виходячи з обраного курсу на побудову в нашій країні правової держави, що закріплено положеннями Основного Закону, першочерговою залишається проблема удосконалення чинного законодавства щодо організації та діяльності органів публічної адміністрації в Україні.

Численні та різноманітні органи публічної адміністрації утворюють відповідну систему, ефективність діяльності якої залежить від ступеня упорядкованості, організованості, злагодженості в усіх ланках. Кожний орган публічної адміністрації – від центрального до місцевого – виступає суб'єктом права державної власності, наділяється статусом юридичної особи і водночас вирішує різні питання оперативного управління та охорони цієї власності [1, с.86].

Щоб детальніше з'ясувати, що входить до системи органів публічної адміністрації, необхідно розкрити зміст самого поняття «система» та «система органів».

Слово «система» грецького походження і означає порядок, зумовлений планомірним, правильним розташуванням частин цілого [2, с.65]. У філософському аспекті система є безліччю цілих елементів, специфічно виділених із зовнішнього середовища, які об'єднуються між собою сукупністю внутрішніх зв'язків чи відносин і характеризуються інтегративними властивостями, котрі реалізуються в її складових [3, с.58].

Кожній системі притаманні певні ознаки, але існують і загальні особливості, характерні для всіх систем: цілісність системи, тобто властивості системи принципово не зводяться до суми властивостей елементів, що їх складають, і з елементів не виводяться властивості цілого; залежність кожного елементу від його місця, функцій і т. д. всередині системи; зумовленість поведінки системи не стільки поведінкою її окремих елементів, скільки властивостями її структури; взаємозалежність системи і середовища – система формує та виявляє свої властивості в процесі взаємодії із середовищем, є при цьому активним компонентом взаємодії; ієрархічність – кожен компонент системи в свою чергу може розглядатися як система, а досліджувана система в даному випадку є одним із компонентів ширшої системи; множинність описання кожної системи – у зв'язку з принциповою складністю кожної системи її адекватне пізнання потребує побудови багатьох різних моделей, кожна з яких описує лише певний аспект системи [4, с.585].

Поняття «система органів» має принаймі потрійне смислове навантаження. По-перше, фіксує відокремлення певної групи державних органів, що входять до конкретної системи, від усіх інших видів органів. По-друге, окреслює цілком визначений суб'єктивний склад даної системи. По-третє, підтверджує наявність у сукупності цих суб'єктів (державних органів) певних ознак, притаманних соціальним системам, зокрема таких, як єдність цільового призначення, функціональна самодостатність, ієрархічність внутрішньої організації, субординаційність взаємозв'язків між структурними ланками тощо.

Із цього випливає, що система органів виконавчої влади не зводяться до суми властивостей Кабінету Міністрів України, центральних органів виконавчої влади, місцевих органів виконавчої влади, а властивості кожного органу не дають уявлення про властивості системи [5, с.358]. Теорія та практика розвинених зарубіжних країн, та й наш досвід, переконливо свідчить, що систему органів виконавчої влади, які здійснює адміністративно-управлінські функції,

необхідно розглядати цілісно. Для означення відповідної системи органів виконавчої влади у багатьох країнах світу використовується термін «публічна адміністрація» (*public administration*) [6, с.51].

Органи публічної адміністрації діють на трьох окремих рівнях: державному, регіональному та місцевому і складають систему органів публічної влад, що утворюють єдине ціле та взаємодіють між собою і зовнішнім середовищем у процесі досягнення поставлених цілей [7, с.304].

У числі суттєвих ознак органів публічної адміністрації, що зумовлюють їх приналежність до управлінської системи органів, необхідно перш звернути увагу на те, що з одного боку, органи публічної адміністрації входять до більш загальної системи (так званої «метасистеми»), якою є державний апарат (механізм) загалом. Причому органи публічної адміністрації є його найбільш численною й розгалуженою частиною, яка відіграє надзвичайно важливу роль у здійсненні всіх основних завдань і функцій держави.

З іншого боку, органи публічної адміністрації об'єднують більш прості складові частини, які також є системами (а відносно державного апарату загалом – підсистемами). Останні ж складаються з ще простіших систем, і так далі.

При цьому максимальну межу поділу системи характеризує поняття елемент. Щодо апарату державної влади в ролі елементу виступає кожний самостійний орган публічної адміністрації. Власне, тому цей апарат визначається саме як система органів публічної адміністрації» [7, с.152-153].

Нижник Н.Р., Плахотнюк Н.Г. визначають систему органів публічної адміністрації як окремий вид соціальних систем, а кожен орган публічної адміністрації як систему, що складається із власних елементів – структурних підрозділів і посад. Але це – елементи двох неоднакових рівнів: по-перше, апарату загалом (як системи органів); по-друге, окремого органу (як системи підрозділів та посад) [8, с.13-16]. Органи публічної адміністрації можуть розглядатися як самостійні системи і можуть бути компонентами іншої системи – державного апарату [9, с.10]. Наведена думка підтримується й Битяком Ю. П., який вважає, що система органів виконавчої влади має свої підсистеми, ланки й окремі органи, які відрізняються між собою за певними критеріями. Найбільш важливими з них є обсяг компетенції та територіальний масштаб діяльності [2, с.67].

Властивості системи органів публічної адміністрації пов'язані з організаційно-правовим рівнем органів, а отже, система органів публічної

адміністрації є цілісною. Зокрема, за твердженням В.Г. Афанасьєва, цілісна система – це сукупність об'єктів, взаємодія яких обумовлює наявність нових інтегративних якостей, не характерних для частин, компонентів, що її утворюють [10, с.24]. На думку В.М. Садовського, властивості системи є не просто сумою властивостей, які складають її окремі елементи, а визначаються наявністю і специфікою зв'язків між елементами. Наявність зв'язків між елементами системи та інтегративні, цілісні властивості системи, що ними породжуються, забезпечують відносно самостійне, відокремлене існування, функціонування системи [11, с.83-84].

Кожен орган публічної адміністрації як елемент системи, та ті відносини, в які він вступає, залежать від того, чи він є вищим органом виконавчої влади, чи центральним, чи місцевим, тобто від того, на якому організаційно-правовому рівні він знаходиться в системі. Діяльність системи органів публічної адміністрації обумовлена властивостями її структури, а не діяльністю окремих органів. Система органів публічної адміністрації виявляє свої властивості у процесі взаємодії з іншими суб'єктами: органами законодавчої й органами судової влади, органами влади інших держав, фізичними та юридичними особами. [9, с.10].

Єдність системи органів виконавчої влади зумовлена: єдністю всієї державної влади, яка впливає з державної цілісності України; розмежуванням компетенції органів виконавчої влади; їх спільною діяльністю; перебування органів виконавчої влади у певних відносинах між собою [5, с.358].

Виходячи з Основного Закону держави – Конституції України, органи публічної адміністрації в Україні складаються з вищого органу виконавчої влади – Кабінету Міністрів України, центральних органів виконавчої влади, інших центральних органів виконавчої влади [12, с.264].

Незважаючи на конституційну закріпленість системи органів публічної адміністрації України, на сьогодні активно триває процес її реформування, закладений ще Концепцією адміністративної реформи в Україні, що почала втілюватися у життя після появи Указу Президента України від 22 липня 1998 р. №810-98 «Про заходи щодо впровадження адміністративної реформи в Україні», що має за мету оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади, усунення дублювання їх повноважень, забезпечення скорочення чисельності управлінського апарату та витрат на його утримання, підвищення ефективності державного управління [13].

З метою вдосконалення застарілої системи органів виконавчої влади, підвищення ефективності функціонування її структурних елементів, забезпечення належної реалізації права та свобод людини і громадянина, посилення провідної ролі міністрів як головних суб'єктів розробки та реалізації державної політики у відповідних галузях і сферах діяльності, поетапного впровадження адміністративної реформи Законом України «Про центральні органи виконавчої влади» від 17 березня 2011 року № 3166-VI внесено цілий ряд змін до системи центральних органів виконавчої влади та визначено організацію, повноваження та порядок діяльності центральних органів виконавчої влади України.

Якщо виходити зі змісту вказаного закону, то: «Систему центральних органів виконавчої влади складають міністерства України (далі – міністерства) та інші центральні органи виконавчої влади. Система центральних органів виконавчої влади є складовою системи органів виконавчої влади, вищим органом якої є Кабінет Міністрів України. Міністерства забезпечують формування та реалізують державну політику в одній чи декількох сферах, інші центральні органи виконавчої влади виконують окремі функції з реалізації державної політики. Повноваження міністерств, інших центральних органів виконавчої влади поширюються на всю територію держави».

Незважаючи на законодавче закріплення визначальної ролі міністерств і надання широкого кола повноважень міністрам, важливим залишається не тільки організаційне питання, а й питання якісного надання адміністративних послуг; здійснення державного нагляду (контролю); управління об'єктами державної власності; внесення пропозицій щодо забезпечення формування державної політики на розгляд міністрів; здійснення інших завдань, визначених законами України важливого значення набуває існування ефективної системи центральних органів виконавчої влади, що утворюються для виконання окремих функцій з реалізації державної політики, та поділяються на: служби, агентства, інспекції.

Віднесення того чи іншого органу публічної влади до служби, агентства чи інспекції залежить перш за все від функції, яку вони виконують.

Виходячи із цього, важко не наголосити на відносній самостійності центрального органу виконавчої влади та водно на повній підконтрольності та підпорядкованості відповідному міністерству. Про це свідчать ще й норми закону про територіальні органи центрального органу виконавчої влади, що утворюються як юридичні осо-

би публічного права в межах граничної чисельності державних службовців та працівників центрального органу виконавчої влади і коштів, передбачених на його утримання, ліквідовуються, реорганізуються за поданням міністра, який спрямовує та координує діяльність центрального органу виконавчої влади, Кабінетом Міністрів України.

Територіальні органи центрального органу виконавчої влади створюються у випадках, коли їх створення передбачено положенням про центральний орган виконавчої влади, затвердженим Президентом України. Територіальні органи центрального органу виконавчої влади можуть утворюватися в інших організаційно-правових формах у порядку, визначеному законодавством. Так, більш детальний порядок діяльності, утворення та реорганізації територіальних органів виконавчої влади затверджено Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Типового положення про територіальні органи міністерства та іншого центрального органу виконавчої влади» від 25 травня 2011 р. N 563 [16].

З приводу центрального органу виконавчої влади зі спеціальним статусом – це відносно новий вид центрального органу виконавчої влади, утворений згідно з Концепцією адміністративної реформи в Україні. Особливість центрального органу зі спеціальним статусом полягає у тому, що вони мають визначені законодавством України специфічні завдання та повноваження; щодо них може встановлюватися специфічний порядок утворення, реорганізації, підконтрольності, підзвітності, а також призначення і звільнення керівників, вирішення інших питань [17, с.226]. На даний час в Україні налічується три центральні органи виконавчої влади зі спеціальним статусом, серед них: Антимонопольний комітет України, Фонд державного майна України, Державний комітет телебачення і радіомовлення України. Інші центральні органи виконавчої влади зі спеціальним статусом можуть бути утворені Президентом України [14]. Питання діяльності Антимонопольного комітету України, Фонду державного майна України, Державного комітету телебачення і радіомовлення України та інших органів зі спеціальним статусом у Кабінеті Міністрів України представляє Прем'єр-міністр України. Із прийняттям Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» від 17 березня 2011 року N 3166-VI суттєво скоротилася кількість центрального органу виконавчої влади зі спеціальним статусом, що у свою чергу сприяє усуненню причин дублювання функцій в системі органів публічної адміністрації через надмірно велику кіль-

кості центрального органу виконавчої влади зі спеціальним статусом [18, с.40-42, 73], але в той же час законодавець передбачив і можливість утворення інших центрального органу виконавчої влади зі спеціальним статусом у разі потреби виконання специфічних завдання та функції держави.

Розглядаючи систему органів публічної адміністрації помилково буде не згадати про Закон України «Про засади запобігання і протидії корупції» від 7 квітня 2011 року N 3206-VI, яким визначено суб'єкти відповідальності за корупційні правопорушення та суб'єкти, які здійснюють заходи щодо запобігання і протидії корупції, а також їх чітку підпорядкованість. Так, наприклад, координацію реалізації органами виконавчої влади визначеної Президентом України антикорупційної стратегії здійснює спеціально уповноважений орган з питань антикорупційної політики, який утворюється Президентом України і діє відповідно до вимог, встановлених законом. Як бачимо, важливе місце відведено саме органам публічної адміністрації, і це не випадково, а зумовлено безпосередньо тим, що вони найшлішчі до населення й утворюють собою систему правоохоронних органів, структурні підрозділи, якої пов'язані спільною метою, та в той же час існують незалежно один від одного, а лише взаємодіють у процесі виконання покладених на них завдань і функцій.

Важливо, що Законом визначені також суб'єкти, які беруть участь у запобіганні, виявленні, а в установлених законом випадках – у здійсненні заходів щодо припинення корупційних правопорушень, відновленні порушених прав чи інтересів фізичних та юридичних осіб, інтересів держави, а також в інформаційному і науководослідному забезпеченні здійснення заходів щодо запобігання і протидії корупції, у міжнародному співробітництві в цій сфері, є: уповноважені підрозділи органів державної влади; місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування; підприємства, установи, організації незалежно від підпорядкованості та форми власності, їх посадові та службові особи, а також громадяни, об'єднання громадян за їх згодою [19].

Отже, система органів публічної адміністрації являє собою сукупність органів публічної влади, що залежно від виконання покладених на них завдань та функцій, а також надання адміністративних послуг поділяються на служби, агентства чи інспекції та становлять собою цілісну систему, об'єднану єдиною метою. Кожен орган публічної влади створений для реалізації заданих цілей і програм, які забезпечують захист прав, свобод і

законних інтересів громадян, безпеку держави і суспільства, вирішення питань соціально-економічного та культурного значення.

Прийняття нормативно-правових актів свідчить, що Україною зроблено важливий крок уперед у втіленні Концепції адміністративної реформи за допомогою організаційно-правових заходів, спрямованих на трансформацію діючої системи і структури органів публічної адміністрації та повного виконання покладених на них завдань, надійного забезпечення прав та законних інтересів людини й громадянина, а також на створення, у разі необхідності, нових інститутів державної влади [20, с.3]. Структура публічної адміністрації законодавчо закріплена не в повній мірі, а на доктринальному рівні вчені-адміністративісти до неї відносять: 1) органи виконавчої влади; 2) органи місцевого самоврядування; 3) об'єднання громадян чи підприємств при здійсненні делегованих державних функцій; 4) посадових осіб будь-яких із зазначених колективних суб'єктів публічної адміністрації [21, с. 16].

Незважаючи на зміни в законодавчій базі, що регулює діяльність органів публічної адміністрації, важко говорити про те, що система організації та функціонування органів публічної адміністрації досконала, оскільки продовжуються спостерігатися кризові явища в політичній, соціальній, економічній сферах суспільного життя. Управлінська діяльність органів публічної адміністрації потребує якісних змін, перш за все – для утвердження гарантованих Конституцією прав і свобод людини та громадянина [22, с.19].

Виходячи із цього, виділяються такі орієнтовні напрями реформування системи органів публічної адміністрації: застосування системного підходу під час перетворень (реформування системи в цілому, забезпечення чіткої системної відповідності та взаємодії між різними її елементами, реалізація загальної стратегії перетворень); підвищення громадського контролю й відповідальності перед суспільством (тісна взаємодія виконавчих органів із громадянами, створення реального механізму громадського контролю за органами влади та відповідальності урядовців); удосконалення організації розроблення, прийняття та реалізації рішень у системі органів виконавчої влади (правова регламентація в ухваленні рішень, оптимізація технологічних ланцюгів і циклів в управлінській діяльності); розвиток програмно-цільового управління (реалізація принципів управління за цілями, надання структурі органів публічної адміністрації програмно-цільових властивостей); інноваційний характер

створення, функціонування та розвитку системи органів публічної адміністрації.

Сьогодні подоланню багатьох недоліків системи органів публічної адміністрації має сприяти здійснення адміністративної реформи, метою якої є поетапне створення на наукових принципах ефективної та демократичної системи державного управління, яка має бути достатньо прозорою для громадськості, а витрати на її утримання були б адекватними фінансово-економічному стану держави. Це дає підстави стверджувати, що без повноцінного проведення адміністративної реформи в Україні неможливо побудувати ефективну систему органів публічної адміністрації та забезпечити результативне проведення інших реформ, насамперед економічних і соціальних.

Список літератури

1. Нижник Н. Р. Державне управління в Україні: організаційно-правові засади : навч. посіб. / Н. Р. Нижник, С. Д. Дубенко, В. І. Мельниченко та ін.; за заг. ред. Н. Р. Нижник. – К.: УАДУ, 2002. – 164 с.
2. Адміністративне право України. Підручник для вузів і фак. / За ред. Ю.П. Битяка. – Харків: Право, 2000. – 520 с.
3. Кравец А. С. Методологические проблемы понятий «система» и «структура». – В кн.: Категории диалектики и методология современной наук. – Воронеж, 1970. – С. 58-60.
4. Философский энциклопедический словарь / Редкол.: С. Аверинцев, Э.А. Араб-Оглы, Л.Ф. Ильичев и др. – 2-е изд. – М.: Сов. Энциклопедия, 1989. – 815 с.
5. Фрицький О.Ф. Конституційне право України: Підручник. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 2-е вид., перероб та допов. – 510 с.
6. Гонцяж Я., Гнидюк Н. Адміністративна реформа: нездійснені мрії та втрачені можливості. – К.: Міленіум, 2002. – С 5154.
7. Ярмиш О.Н., Серьогін В.О. Державне будівництво та місцеве самоврядування в Україні : навч. посіб.; за заг.ред. Ю.М. Тодики. – Х.: Вид-во Нац.ун-ту внутр. справ, 2002. – 672 с.
8. Виконавча влада в Україні: Навч.посіб. / За заг.ред. Н.Р.Нижник. – К.: Вид-во УАДУ, 2002. – 128 с.
9. Афанасьев В.Г. Научное управление обществом. (Опыт системного исследования). – М.: Политиздат, 1973. – 392 с.
10. Афанасьев В.Г. Системность и общество. – М.: Политиздат, 1980. – 368 с.

11. Садовський В.Н. Основание общей теории систем. Логико-методологический анализ. – М.: Наука, 1974. – 279 с.
12. Дерещ В. А. Відносини в системі органів виконавчої влади (за законопроектом «Про Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади») // Держава і право: Збірник наукових праць. – Вип. 44. – Київ, 2009. – С. 264-270.
13. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади: Указ Президента України від 09.12.2010 року №1085/2010.
14. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17 березня 2011 року № 3166-VI.
15. Журавський В. С. Джерело закладено в самій ідеї // Голос України. – 2005. – 1 берез.
16. Про затвердження Типового положення про територіальні органи міністерства та іншого центрального органу виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 25 травня 2011 р. № 563.
17. Стеценко С. Г. Адміністративне право України: Навчальний посібник. – К.: Атіка, 2008. – 624 с.
18. Європейські орієнтири адміністративного реформування в Україні: Монографія / За заг. ред. В. Д. Бакуменка, В. М. Князева; Кол. авт.: В. Д. Бакуменко (кер. автор. кол.), Л. М. Гогіна, І. В. Козюра, С. О. Кравченко, Ю. Г. Кальниш, Л. Г. Штика. – К.: Вид-во НАДУ, 2005. – 172 с.
19. Про засади запобігання і протидії корупції: Закон України від 7 квітня 2011 року № 3206-VI.
20. Чи можна сподіватися на успіх адміністративної реформи в Четвертій республіці? // Голос України. – № 227. – 1997.
21. Адміністративне право України в сучасних умовах (виклики початку XXI століття): монографія / [В.В. Галуцько, В.І. Олефір, М.П. Пихтін, О.О. Онищук, Ю.В. Гридасов, М.М. Новіков, У.О. Палієнко, І.А. Дьомін, О.М. Єщук,]; за заг. ред. В.В. Галуцька. – Херсон : Херсонська міська друкарня, 2010. – 376 с.
22. Кульчій І. О. Принципи реформування системи органів виконавчої влади України // Вісник державної служби України. – 2009. – №3. – С. 16-20.
23. Послання Президента України до Верховної Ради «Європейський вибір» (концептуальні засади стратегії економічного та соціального розвитку України на 2002-2011 роки) // [http:// www.rada.kiev.ua/laws/pravo.](http://www.rada.kiev.ua/laws/pravo.)]

Стаття надійшла до редколегії 26 травня 2012 року.

Рекомендована до опублікування у "Віснику" членом редколегії Р.О. Гаврилюк.

Kovbas I.V., Drutsul T.I.

Features of the system of public administration in of Ukraine

Summary

The article is devoted to the analysis of the legal system of public administration as part of the state apparatus in the context of administrative reform in Ukraine. The authors of the essence and meaning of "system" and "system of public administration" and Monetary Policy attention is paid to the reform of public administration.

Ковбас І.В., Друцул Т.І.

Особенности системы органов публичной администрации в Украине

Аннотация

Статья посвящена правовому анализу системы органов публичной администрации как составной части государственного аппарата в контексте проведения административной реформы в Украине. Авторами раскрыта сущность и содержание понятий «система» и «система органов публичной администрации», а также основным внимание уделено реформированию системы органов публичной администрации.